

คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร
สำหรับงวดไตรมาสที่ 3 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546

สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมในไตรมาสที่ 3 เติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการขยายตัวของการผลิตในภาคเกษตรกรรม การฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์การระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงคลี่คลายลง ทั้งนี้ การอุปโภคบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนจะยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไป แม้ว่าดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนมีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอลดตัวลงเล็กน้อยตามการชะลอตัวของยอดจำหน่ายยานพาหนะ อัตราการขยายตัวของปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่งในเดือนสิงหาคม 2546 ลดลงจากร้อยละ 80.0 ในช่วงไตรมาสที่ 1 มาอยู่ที่ร้อยละ 22.4 นอกจากนี้ อัตราการขยายตัวของปริมาณจำหน่ายรถจักรยานยนต์ในช่วงเดือนสิงหาคม 2546 ก็ชะลอลดลงเช่นกัน เนื่องจากในช่วงไตรมาสที่ 3 นี้เป็นช่วงนอกฤดูการขาย รวมทั้งปริมาณการจำหน่ายยานพาหนะได้เพิ่มสูงมากในช่วงต้นปีที่ผ่านมา

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังได้ประเมินสภาพเศรษฐกิจในปี 2546 ว่ายังสามารถขยายตัวได้ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากความต่อเนื่องของมาตรการสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของรัฐบาลในการกระตุ้นการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชน โดยได้ปรับเพิ่มแนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2546 เป็นร้อยละ 6.1

ในส่วนของตลาดทุน ภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนมีการเติบโตที่ดีขึ้นเช่นกัน โดยในช่วงไตรมาสที่ 3 มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันอยู่ที่ 24,257.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 5,740.54 ล้านบาทในช่วงเดียวกันปีก่อน ซึ่งส่งผลให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในไตรมาสที่ 3 ปิดที่ 578.98 จุด ซึ่งสูงที่สุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดไตรมาสที่ 3 สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546

บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิสำหรับงวด 3 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546 จำนวน 482.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 39.8 จากงวดเดียวกันของปีก่อน โดยสาเหตุหลักมาจากการขยายตัวของสินเชื่อเช่าซื้อซึ่งสูงถึงร้อยละ 49.6 ซึ่งส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยจากการให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าทางการเงินขยายตัวจากงวดเดียวกันของปีก่อน ในอัตราร้อยละ 29.8 เป็น 627.88 ล้านบาท นอกจากนี้ รายได้ค่านายหน้า และรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญในอัตราร้อยละ 249.3 และ 115.0 เป็น 247.61 ล้านบาท และ 233.27 ล้านบาท ตามลำดับ

จากผลการดำเนินงานของงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 ตามที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้ในรอบ 9 เดือนแรกของปี 2546 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิรวม 1,286.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 32.3 จากงวดเดียวกันของปีก่อน สำหรับกำไรต่อหุ้นปรับลด (Diluted earning per share) สำหรับงวดไตรมาสที่ 3 และงวด 9 เดือนแรกของปี 2546 เท่ากับ 0.66 บาท และ 1.77 บาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 37.5 และ 31.1 ตามลำดับ ส่วนอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเฉลี่ยรายปี (ไม่รวมกำไรของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย) เท่ากับร้อยละ 20.8

โครงสร้างรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวด 3 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2545 และ 2546 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 : โครงสร้างรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อย

ประเภทของรายได้	งวด 3 เดือนสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2545		งวด 3 เดือนสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ ¹	569.28	62.1	538.98	43.9
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย				
ค่านายหน้า	70.89	7.7	247.60	20.2
ค่าธรรมเนียมและบริการ	108.52	11.8	233.27	19.0
กำไรจากหลักทรัพย์	139.35	15.2	166.63	13.6
อื่นๆ ²	29.11	3.2	41.17	3.4
รวมรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย	347.87	37.9	688.67	56.1
รวม	917.15	100.0	1,227.65	100.0

¹ เป็นรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้

² ประกอบด้วย ส่วนแบ่งผลกำไรจากบริษัทร่วม และอื่น ๆ

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุติก่อนหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้สำหรับงวด 3 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546 จำนวน 586.56 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 5.4 ซึ่งอ่อนตัวกว่าการขยายตัวของสินเชื่อในงวดเดียวกัน เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยจากสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อเคหะลดลง แม้ว่าสินเชื่อเช่าซื้อจะมีรายได้จากการให้เช่าซื้อที่เพิ่มขึ้นก็ตาม รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุติก่อนหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ลดลงร้อยละ 5.3 จากงวดเดียวกันของปีก่อน โดยสาเหตุหลักมาจากในงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 บริษัทและบริษัทย่อยได้ตั้งหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญตามการขยายตัวของธุรกิจปกติ ในขณะที่ในงวดเดียวกันของปีก่อนมีการโอนกลับรายการหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายได้

รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย

รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ยสำหรับงวด 3 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546 จำนวน 688.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนในอัตราร้อยละ 98.0 เป็นผลจากรายได้ค่านายหน้าที่เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีจำนวน 70.89 ล้านบาท เป็นจำนวน 247.60 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการที่มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านบริษัทหลักทรัพย์ทิสโก้ จำกัด ในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2546 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 298.1 เป็น 95,559.01 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นตามภาวะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ที่ปรับตัวดีขึ้นมาก

นอกจากนี้ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการซึ่งมีจำนวน 233.27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนในอัตราร้อยละ 115.0 ตามการขยายตัวของธุรกิจเช่าซื้อ การเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมธุรกิจจัดการกองทุน ในส่วนของกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.6 มาอยู่ที่ 166.63 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 138.2 มาอยู่ที่ 1,301.84 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากในไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 นี้ บริษัทได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมจำนวน 708.91 ล้านบาท (โปรดดูรายละเอียดในหัวข้อ “ค่าความนิยม”) นอกจากนี้ จากการที่บริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองเงินโบนัสพนักงานไว้ทุกเดือน แทนการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายครั้งเดียวในช่วงสิ้นปี โดยได้เริ่มตั้งสำรองดังกล่าวมาตั้งแต่เดือนมกราคม 2546 เป็นต้นมา และจากการปรับโครงสร้างค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย โดยลดส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ลง และเพิ่มค่าใช้จ่ายที่ผันแปรตามผลการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานจึงขยายตัวตามการขยายตัวของผลการดำเนินงานของบริษัท โดยในงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 นี้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานมีจำนวน 286.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 36.4

จากการบริหารรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) ที่ได้กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 0.2 ของสินทรัพย์รวม ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับพนักงานให้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในงวดไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 บริษัทและบริษัทย่อยได้รับรู้ประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนรวม 573.62 ล้านบาท เนื่องจากในไตรมาสนี้บริษัทและบริษัทย่อยได้เริ่มบันทึกภาษีเงินได้รอดักบัญชีอีกครั้ง ภายหลังจากได้ระงับการบันทึกภาษีเงินได้รอดักบัญชี ตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา (โปรดดูรายละเอียดในหัวข้อ “ภาษีเงินได้รอดักบัญชี”)

ฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546

สินทรัพย์

ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 57,094.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2545 ร้อยละ 16.0 เนื่องจากในช่วง 9 เดือนที่ผ่านมา สินเชื่อเช่าซื้อที่มีการขยายตัวจาก 23,473.97 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 เป็น 31,228.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 33.0 นอกจากนี้ เงินลงทุน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 ร้อยละ 27.7 เป็น 7,892.56 ล้านบาท

เงินลงทุน

เงินลงทุน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 มีมูลค่า 7,892.56 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.7 จากสิ้นปี 2545 เงินลงทุนในตราสารทุนเพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2545 ร้อยละ 27.2 เป็น 3,362.96 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากการปรับมูลค่าตามราคาตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในตราสารหนี้เป็นผลจากการลงทุนเพื่อเป็นสำรองสภาพคล่อง

ตารางที่ 2: รายละเอียดของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ประเภทหลักทรัพย์	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
ตราสารหนี้	3,531.64	57.1	4,523.07	57.3
ตราสารทุน	2,642.96	42.8	3,362.96	42.6
ลูกหนี้รับซื้อจาก ป.ร.ส.	6.53	0.1	6.53	0.1
รวม	6,181.13	100.0	7,892.56	100.0

เงินให้กู้ยืม และลูกหนี้

เงินให้กู้ยืม และลูกหนี้ของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 จำนวน 46,511.79 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 81.5 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2545 ร้อยละ 13.9 รายละเอียดของเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ของบริษัทและบริษัทย่อยแบ่งตามประเภทธุรกิจได้ดังนี้

ตารางที่ 3: รายละเอียดของเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
สินเชื่อธุรกิจ				
การผลิตและการพาณิชย์	3,806.12	9.3	3,533.25	7.6
อสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	3,080.08	7.6	1,849.12	4.0
สาธารณูปโภคและการบริการ	2,655.39	6.5	1,604.71	3.4
สินเชื่อธุรกิจอื่นๆ	2,688.31	6.6	2,533.04	5.4
สินเชื่อรายย่อย				
สินเชื่อเช่าซื้อ	23,473.97	57.5	31,228.17	67.1
สินเชื่อเคหะ	2,665.51	6.5	2,413.03	5.2
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์	1,099.60	2.7	1,785.30	3.8
อื่นๆ	1,357.21	3.3	1,565.17	3.4
รวม	40,826.19	100.0	46,511.79	100.0

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเช่าซื้อ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 30 กันยายน 2546 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.5 และร้อยละ 67.1 ของเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ทั้งหมด ตามลำดับ ธุรกิจเช่าซื้อของบริษัทและบริษัทย่อยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องดังจะเห็นได้จาก ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 สินเชื่อเช่าซื้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.0 จาก ณ สิ้นปี 2545 ซึ่งมีจำนวน 23,473.97 ล้านบาทมาเป็น 31,228.17 ล้านบาท

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของบริษัทและบริษัทย่อย ตามค่านิยามใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 มีจำนวน 3,590.51 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7.7 ของเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้รวม ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2545 ซึ่งมีจำนวน 3,846.19 ล้านบาท สาเหตุมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สินเชื่อธุรกิจและ สินเชื่อเคหะเป็นหลัก สัดส่วนของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำแนกตามประเภทสินเชื่อมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4: หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	สัดส่วน ร้อยละ
สินเชื่อธุรกิจ	2,068.51	53.8	1,788.47	49.8
สินเชื่อรายย่อย				
สินเชื่อเคหะ	861.30	22.4	728.65	20.3
สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์	196.29	5.1	298.68	8.1
สินเชื่อเช่าซื้อรถจักรยานยนต์	140.66	3.7	159.32	4.4
สินเชื่ออื่น ๆ	579.42	15.1	615.39	17.1
รวม	3,846.19	100.0	3,590.51	100.0

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 บริษัทและบริษัทย่อยได้มีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 4,554.69 ล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นส่วนของบริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) จำนวน 3,772.12 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินสำรองตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 3,000.74 ล้านบาท ส่วนที่เหลือจำนวน 771.39 ล้านบาทเป็นเงินสำรองทั่วไป (General Reserve) การตั้งสำรองของบริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยถึงร้อยละ 125.7 นี้ เป็นไปตามนโยบายการตั้งสำรองอย่างระมัดระวังของบริษัท นอกจากนี้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 บริษัทและบริษัทย่อยมีสัดส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ร้อยละ 126.9

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ตามนโยบายบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ในการบันทึกภาษีเงินได้รอตัดบัญชีซึ่งเกิดจากการแตกต่างชั่วคราวในการรายงานรายได้และค่าใช้จ่ายทางบัญชีและทางภาษีนั้น ภาษีเงินได้ในส่วนที่สัมพันธ์กับรายการที่ยังไม่อาจรับรู้เป็นรายได้หรือรายจ่ายที่ยังไม่ถึงหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้จะบันทึกเป็น “ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี” ในงบดุล ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ภาษีหรือจะตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายภาษีเมื่อรายได้สามารถรับรู้เป็นรายได้ตามประมวลรัษฎากร หรือค่าใช้จ่ายที่บันทึกไว้เกิดขึ้นจริง และถือหักเป็นค่าใช้จ่ายได้แล้วในการคำนวณภาษีเงินได้ ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้ผลประโยชน์ทางภาษีไว้เป็นสินทรัพย์ในบัญชีหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่า บริษัทและบริษัทย่อย จะมีกำไรจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้

จากวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา และผลขาดทุนจากการประกอบกิจการในช่วงปี 2540 ถึง 2542 ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในการใช้ประโยชน์จากภาษีเงินได้รอดตัดบัญชี ส่งผลให้บริษัทและบริษัทย่อยระงับการบันทึกภาษีเงินได้รอดตัดบัญชีนับแต่ปี 2543 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานมาโดยตลอด อีกทั้งมีสัญญาฉบับหนึ่งที่ เศรษฐกิจจะฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น บริษัทและบริษัทย่อยจึงได้เริ่มบันทึกภาษีเงินได้รอดตัดบัญชีอีกครั้งในไตรมาสที่ 3 นี้ เป็นจำนวน 688.97 ล้านบาท ซึ่งภาษีเงินได้จำนวนนี้ส่วนใหญ่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวของการตั้งสำรองและการรับรู้รายได้ตามนโยบายบัญชีที่ถือหลักระมัดระวัง โดยบริษัทได้ตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเกินกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และค่าใช้จ่ายสำรองส่วนเกินนี้ไม่สามารถบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ ในขณะที่บริษัทหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของสินเชื่อบริษัทที่ค้างชำระเกินกว่า 1 เดือน และ/หรือที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ โดยรับรู้รายได้ส่วนนี้ตามเกณฑ์เงินสด ซึ่งเข้มงวดกว่าเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ใหญ่รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิเมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน รายได้ส่วนต่างนี้ถูกนำไปรวมคำนวณเป็นรายได้ทางภาษี

จากการบันทึกภาษีเงินได้รอดตัดบัญชีข้างต้น ส่งผลให้ภาษีเงินได้รอดการตัดบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 เพิ่มขึ้นจาก 260.70 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 เป็นจำนวน 743.88 ล้านบาท

คำความนิยม

คำความนิยมตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2545 ร้อยละ 91.0 มาอยู่ที่ 75.10 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากในไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 นี้ บริษัทได้ตัดจำหน่ายคำความนิยมที่เกิดจากการซื้อกิจการในกลุ่มบริษัท ทู-เวย์ จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด ทั้งจำนวน มูลค่า 708.91 ล้านบาท โดยยึดหลักความระมัดระวังตามนโยบายบัญชีของบริษัท เนื่องจากบริษัทอยู่ในระหว่างการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัททั้งหมด เพื่อให้บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นโดยตรงในบริษัทย่อยทุกบริษัท ซึ่งเป็นการลดความซ้ำซ้อนของการถือหุ้น โดยบริษัทจะควบรวมกิจการของบริษัท ทู-เวย์ จำกัดและรับโอนเงินลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด ทั้งหมดที่ถือโดยบริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด มายังบริษัทตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นตามที่กล่าวมาข้างต้น

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 มีจำนวน 47,564.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.9 จาก ณ สิ้นปี 2545 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมและเงินรับฝากจากประชาชนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.8 รวมทั้งเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2546 บริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ซึ่งได้แก่ บริษัท ไฮเวย์ จำกัด ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ ให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน มูลค่ารวม 400 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี ครอบคลุมปี พ.ศ. 2549 หุ้นกู้ดังกล่าวได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ BBB+ จากบริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

นอกจากนี้ ณ วันที่ 6 ตุลาคม 2546 บริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งซึ่งได้แก่ บริษัท ไทยคอมเมอริเชียลออดิ จำกัด ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ชนิดทยอยคืนเงินต้น ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ ให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน มูลค่ารวม 500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 3.20 ต่อปี ครอบคลุมปี พ.ศ. 2549 หุ้นกู้ดังกล่าวได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ BBB+ จากบริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เช่นกัน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นจาก 431.45 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 เป็น 1,873.78 ล้านบาท เนื่องจากมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นตามภาวะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ที่ปรับตัวดีขึ้นในไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 นี้

ตารางที่ 5: รายละเอียดของหนี้สินจำแนกตามประเภท

ประเภทเงินกู้ยืม	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
เงินกู้ยืมและเงินรับฝากจากประชาชน	30,943.75	74.7	34,915.04	73.4
หุ้นกู้	5,131.00	12.4	5,441.00	11.4
เงินกู้ยืมและเงินรับฝากจากธนาคารและสถาบันการเงิน	3,264.22	7.9	3,764.76	7.9
อื่นๆ	2,060.99	5.0	3,443.94	7.2
รวม	41,399.96	100.0	47,564.74	100.0

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า เงินกู้ยืมและเงินรับฝากจากประชาชนยังคงเป็นแหล่งเงินทุนหลักของบริษัทและบริษัทย่อย โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 คิดเป็นร้อยละ 73.4 ของหนี้สินรวม

ในการกู้ยืมเงินและการให้กู้ยืมเงินนั้น หากมีความไม่สอดคล้องกันระหว่างเวลาในการจ่ายและรับดอกเบี้ยจากสินทรัพย์และหนี้สินต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยของบริษัทในลักษณะนี้มีอยู่ในระดับต่ำมาก เนื่องจากความแตกต่างด้านอัตราดอกเบี้ยจากฐานะของสินทรัพย์และหนี้สินส่วนใหญ่ได้ถูกจัดการ โดยการปรับระยะเวลาเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยทางด้านหนี้สินให้สอดคล้องกับสินทรัพย์ ทำให้บริษัทสามารถรักษาส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยได้และเสี่ยงต่อความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในเกณฑ์ต่ำมาก

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้นตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 เพิ่มขึ้นจาก 7,812.23 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 เป็น 9,529.32 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นผลมาจากกำไรสุทธิในช่วง 9 เดือนของปี 2546 จำนวน 1,286.10 ล้านบาท รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของส่วนเกินทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน ที่เป็นผลจากการปรับมูลค่าตามราคาตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

บริษัทมีอัตราส่วนเงินกองทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์เสี่ยงภายใต้มาตรฐาน BIS เท่ากับร้อยละ 20.1 เทียบกับอัตราขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 8.0 และบริษัทหลักทรัพย์ ทีสโก้ จำกัด มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของเท่ากับร้อยละ 72.7 เทียบกับอัตราขั้นต่ำที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ที่ร้อยละ 7.0

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทธุรกิจ

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวด 3 เดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2546 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ธุรกิจเงินทุน

บริษัทและบริษัทย่อยประกอบธุรกิจเงินทุนที่สำคัญ ได้แก่ (1) ธุรกิจเช่าซื้อ (2) สินเชื่อธุรกิจ และ (3) สินเชื่อเคหะ

ธุรกิจเช่าซื้อ

นอกจากการดำเนินธุรกิจเช่าซื้อโดยบริษัทเองแล้ว บริษัทได้ลงทุนในบริษัทย่อยที่ดำเนินธุรกิจเช่าซื้อ ซึ่ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 ประกอบด้วย บริษัท ทูเวย์ จำกัด บริษัท ทิสโก้ ลิสซิ่ง จำกัด บริษัท ไฮเวย์ จำกัด และบริษัท ไทยคอมเมอริเชี่ยล ออโต้ จำกัด โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 สินเชื่อเช่าซื้อของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนรวม 31,228.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2545 ในอัตราร้อยละ 33.0 และเพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 ในอัตราร้อยละ 49.6 รายละเอียดของลูกหนี้ธุรกิจเช่าซื้อแยกตามรายบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 เป็นดังนี้

ตารางที่ 6: ลูกหนี้ธุรกิจเช่าซื้อแยกตามรายบริษัท

ดำเนินการโดย	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
บริษัทเงินทุน ทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	18,671.44	79.5	26,316.24	84.3
บริษัท ไทยคอมเมอริเชี่ยลออโต้ จำกัด	2,658.97	11.3	2,957.83	9.5
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	1,148.40	4.9	1,235.94	4.0
บริษัท ทิสโก้ ลิสซิ่ง จำกัด	910.79	3.9	677.55	2.2
บริษัท ทูเวย์ จำกัด	84.36	0.4	40.62	0.1
รวม	23,473.97	100.0	31,228.17	100.0

ธุรกิจสินเชื่อธุรกิจ

เนื่องจากภาวะตลาดของสินเชื่อธุรกิจยังไม่มีอาการขยายตัวอย่างชัดเจน บริษัทจึงมีนโยบายในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อธุรกิจเพียงเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด และมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นผลให้ปริมาณสินเชื่อธุรกิจ ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 มีจำนวนทั้งสิ้น 9,520.12 ล้านบาท ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2545 ซึ่งมีจำนวน 12,229.90 ล้านบาท

ธุรกิจสินเชื่อเคหะ

สำหรับสินเชื่อเคหะนั้น บริษัทใช้นโยบายเช่นเดียวกับสินเชื่อธุรกิจด้วยเหตุผลเดียวกัน ในงวดที่ผ่านมา บริษัทได้มีการปรับโครงสร้างหนี้จำนวนมาก ทำให้สินเชื่อเคหะ ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 มีจำนวน 2,413.03 ล้านบาท ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2545 ซึ่งมีจำนวน 2,665.51 ล้านบาท

ธุรกิจหลักทรัพย์

ธุรกิจหลักทรัพย์ซึ่งดำเนินการโดย บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด (“บล. ทิสโก้”) ประกอบด้วยธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และธุรกิจวาณิชธนกิจ เป็นหลัก ส่วนบริษัท ทิสโก้ ซีเคียวริตี้ ฮ็องกง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่จัดตั้งขึ้นในประเทศฮ่องกง ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อเป็นช่องทางให้แก่ลูกค้าต่างประเทศที่สนใจลงทุนในประเทศไทย รวมถึงประเทศจีนและฮ่องกง

ในช่วงไตรมาสที่ 3 ที่ผ่านมา บล. ทิสโก้ได้รับรางวัล “Best Brokerage Service” และ “Best Research House” จากการประกาศผล SET Awards 2003 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับนิคมสารการเงินการธนาคาร โดยพิจารณาจากผลงานด้านคุณภาพในการให้บริการสำหรับนักลงทุนรายย่อย และคุณภาพงานวิจัยของสำนักวิจัยทิสโก้

ธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์

บล. ทิสโก้ มุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพแก่ทั้งลูกค้าสถาบัน และลูกค้ารายย่อย รวมทั้งให้ความสำคัญต่อคุณภาพของงานวิจัยทางด้านหลักทรัพย์และการลงทุน โดยได้ร่วมมือกับ Deutsche Securities เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยและขยายช่องทางการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ไปยังต่างประเทศ จากมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 ที่เพิ่มสูงขึ้นเป็น 24,257.12 ล้านบาทต่อวัน เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีจำนวน 5,740.54 ล้านบาทต่อวัน นั้น ส่งผลให้รายได้ค่านายหน้าสำหรับไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 249.3 เป็น 247.60 ล้านบาท สำหรับรายได้ค่านายหน้าของบริษัท ทิสโก้ ซีเคียวริตี้ ฮ็องกง จำกัด ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งตลาดของ บล. ทิสโก้ ในช่วง 9 เดือนที่ผ่านมาลดลงเล็กน้อย มาอยู่ที่ระดับ 3.4 ทั้งนี้เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นในปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มาจากกลุ่มนักลงทุนที่ซื้อขายในวันเดียวเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่บล. ทิสโก้ ไม่ได้มุ่งเน้นลูกค้ากลุ่มนี้มากนัก

ธุรกิจวาณิชธนกิจ

บล. ทิสโก้ ยังคงเป็นหนึ่งในผู้นำในธุรกิจวาณิชธนกิจดังจะเห็นได้จากการที่ บล.ทิสโก้ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง และการนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ให้กับบริษัทจำนวนมาก

ธุรกิจจัดการกองทุน

ธุรกิจจัดการกองทุนดำเนินการโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด (“บลจ. ทิสโก้”) โดยให้บริการจัดการกองทุนประเภทต่าง ๆ ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนส่วนบุคคล และกองทุนรวม ซึ่งรวมถึงกองทุนรวมประเภทกองทุนสำรองเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 บลจ. ทิสโก้ มีสินทรัพย์ภายใต้การบริหารมูลค่ารวม 43,980.01 ล้านบาท ภายได้ค่าธรรมเนียมในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 255.7

ตารางที่ 7: มูลค่าของสินทรัพย์ภายใต้การบริหารของ บลจ.ทิสโก้ จำแนกตามประเภทกองทุน

ประเภทกองทุน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545		ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	31,742.84	80.7	34,954.22	79.5
กองทุนส่วนบุคคล	4,005.78	10.2	4,945.98	11.2
กองทุนรวม	3,586.86	9.1	4,079.81	9.3
รวม	39,335.48	100.0	43,980.01	100.0

ธุรกิจอื่น

สำหรับบริษัท ไทยอินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทนั้น ปัจจุบันยังคงให้บริการด้านเทคโนโลยีแก่บริษัทในกลุ่มเป็นหลัก บริษัท ทิสโก้ โกลบอล อินเวสเมนต์โฮลดิ้ง จำกัด เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในประเทศฮ่องกงเพื่อเป็นบริษัทโฮลดิ้ง ส่วนบริษัทเงินทุน ไทยเพิ่มทรัพย์ จำกัด ซึ่งบริษัทได้เข้าซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดตามแผนการขออนุญาตยกสถานะเป็นธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจในปี 2544 นั้น ปัจจุบัน บริษัทยังคงไม่มีแผนการที่จะดำเนินธุรกิจหรือกิจการใดๆ ภายได้บริษัทเงินทุน ไทยเพิ่มทรัพย์ จำกัด

การบริหารความเสี่ยง

ฐานะการเงินของบริษัท รวมทั้งความสามารถในการรองรับความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเงินกองทุนของบริษัท ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 เมื่อปรับค่าด้วยการบวกกลับเงินสำรองหนี้สูญส่วนเกินแล้ว มีปริมาณทั้งสิ้น 10,552 ล้านบาท ซึ่งเพียงพอในการรองรับความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ประเมินได้ในรูปของเงินกองทุนความเสี่ยง 4,688 ล้านบาท หรืออาจกล่าวได้ว่า บริษัทมีเงินกองทุนส่วนเกินจากความเสียหายทั้งหมดที่ประเมินได้ถึงร้อยละ 60.5 โดยจำนวนนี้เป็นความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อและการถือครองหุ้น จำนวนร้อยละ 48.4 และร้อยละ 32.3 ตามลำดับ

การพัฒนาในไตรมาสที่ 3 ปี 2546 โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในเรื่องระบบติดตามความเสี่ยงในธุรกิจสินเชื่อรายย่อย และการทำ Stress Test ในเรื่องของการติดตามความเสี่ยงนั้น บริษัทได้ทำการวิเคราะห์อย่างละเอียดสำหรับธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อในเรื่องความสูญเสียจากการผิดสัญญาของลูกค้า โดยพิจารณาอัตราการค้างชำระหนี้ตามแง่มุมต่างๆ เช่น ตามวันที่ปล่อยสินเชื่อ ตามระยะเวลาเช่าซื้อที่ระบุในสัญญา และตามจำนวนเงินดาวน์ มาตรฐานในการติดตามความเสี่ยงนี้ได้ถูกสร้างขึ้นและทำการรายงานเป็นระยะ เพื่อให้ข้อมูลอย่างละเอียดต่อผู้บริหารระดับสูง อันจะเป็นประโยชน์ในการชี้ให้เห็นลักษณะความเสี่ยงและการเคลื่อนไหวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อเช่าซื้อของบริษัท

สำหรับเรื่องการทำ Stress Test บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายที่จะทำทุก 6 เดือน โดยได้ปรับให้เป็นมาตรฐานเพื่อให้เทียบเคียงแต่ละช่วงเวลาได้ โดยมาตรฐานในการทำ Stress Test ถูกนำมาใช้ทดสอบหาความเสียหายสูงสุดต่อเงินกองทุนของบริษัทที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ภาวะวิกฤตกับฐานะความเสี่ยง ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ เดือนมิถุนายน 2545 เดือนธันวาคม 2545 และเดือนมิถุนายน 2546 ซึ่งผลที่ได้จากฐานะความเสี่ยงเมื่อเดือนมิถุนายน 2546 พบว่าเงินกองทุนรวมกับเงินสำรองหนี้สูญมีมากพอที่จะรองรับความสูญเสียสูงสุดในภาวะวิกฤต และฐานะความเสี่ยงของบริษัทยังดีขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยความสูญเสียจากภาวะวิกฤตลดลงถึงร้อยละ 20.5 เนื่องมาจากมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงที่สูงขึ้น ประกอบกับความเหมาะสมของนโยบายการบริหารความเสี่ยงกับโครงสร้างความเสี่ยงทางธุรกิจของบริษัทที่ปรับตัวดีขึ้น